Leerlingen in beeld

Procedure overstap PO-VO

Schooljaar 2018 – 2019
1 oktober 2018

Samenwerkingsverband
VO Delflanden 28.09

Samenwerkingsverband
VO Delflanden 28.09

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Passend onderwijs binnen SWVVO Delflanden 28.09

2. PO: Procedure PO-VO Delflanden

2.1. *Aanmelden zorgleerlingen*

2.2. *Het basisschooladvies*

2.2.1. Plaatsingswijzer

2.2.2. Open dagen en het schooladviesformulier

2.3. *Het onderwijskundig rapport*

2.3.1. Inzagerecht voor ouders

2.3.2. Overdracht van het onderwijskundig rapport

2.3.3. Speciale doelgroepen/ zorgleerlingen

2.4. *Aanmeldprocedure*

2.4.1. Aanmelden op meerdere scholen

2.4.2. Behandelperiode VO

2.5. *Eindtoetsen*

2.5.1. Verplichte eindtoets

2.5.2. Heroverweging eindadviezen n.a.v. eindtoets

2.6. *Melden niet geplaatste leerlingen*

3. PO: Procedure extra ondersteuning in het reguliere VO (zorgleerlingen)

3.1. *Verwijzing naar het Praktijkonderwijs*

3.1.1. Bovenschoolse toetsprocedure

3.1.1.1. Leerrendement

3.1.1.2. Het Intelligentiequotiënt: Een capaciteitenonderzoek

3.1.1.3. Sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag: vragenlijsten S-E

3.2. *Verwijzing naar vmbo Basis/Kader met leerachterstanden*

3.2.1. Bovenschoolse toetsprocedure

3.2.1.1. Leerrendement

3.2.1.2. Sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag: vragenlijsten

3.3. *Verwijzing naar Praktijkonderwijs òf vmbo basis*

3.3.1. Bovenschoolse toetsprocedure

3.3.1.1. Leerrendement

3.3.1.2. Het Intelligentiequotiënt: Een capaciteitenonderzoek

3.3.1.3. Sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag: vragenlijsten S-E:

3.4. *Extra ondersteuning in het regulier VO (mavo, havo, vwo)*

3.5. *Overstap vanuit PO /SBO naar VSO*

3.5.1. Verwijzing naar het VSO

3.5.2. Cluster 3

3.5.3. Cluster 4

4. VO: Procedure PO-VO Delflanden

4.1. *Toekomstige leerlingen*

4.2. *Praktijkonderwijs*

4.2.1. Gegevens vanuit het PO

4.2.2. Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring

4.3. Vmbo Basis/Kader met leerachterstanden

4.3.1. Gegevens vanuit het PO

4.3.2. Aanvraag interne toewijzing lwoo

4.4. *Regulier VO met extra ondersteuning*

Voorwoord

In deze brochure vindt u de procedure PO-VO zoals deze gehanteerd gaan worden per schooljaar 2018 – 2019. Voor zowel het PO als het VO zullen er zaken gelijk blijven aan de voorgaande jaren. Er treedt echter ook een aantal veranderingen op in het PO-VO-beleid van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Delflanden (SWVVO Delflanden). De grootste verandering heeft betrekking op de uitvoering van het LWOO-beleid.

LWOO
Wegens de groei van het aantal lwoo-leerlingen binnen de regio, de wens om toetsdruk te verminderen bij groep 8 leerlingen en onderwijsinhoudelijke redenen heeft het SWV VO Delflanden per 01-01-2018 gekozen voor opting out lwoo. Met opting out lwoo kunnen samenwerkingsverbanden zelf de criteria en procedure vaststellen om te beoordelen of een leerling is aangewezen op het lwoo.

In de uitvoering van het nieuwe lwoo-beleid worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De bestuurders van het SWV VO Delflanden streven naar een evenredige verdeling van de kwetsbare leerlingen met extra onderwijsbehoeften over de vmbo BBL en KBL-locaties.
- Het oorspronkelijke budget 'lichte ondersteuning lwoo' blijft geoormerkt voor het vmbo met beroepsgerichte leerwegen.
- Het geoormerkte budget wordt ingezet om de ondersteuningsstructuur voor de kwetsbare leerlingen binnen het vmbo te versterken en/of te verruimen.
- De kwetsbare leerlingen binnen de beroepsgerichte leerwegen van het vmbo moeten herkenbaar blijven.
- Ten behoeve van de herkenbaarheid hanteert het SWV VO Delflanden voor deze doelgroep eigen criteria.
- Het bevoegd gezag van een vmbo-school kan voor leerlingen die de overstap maken van het primair onderwijs naar het eerste leerjaar in een van de twee beroepsgerichte leerwegen en die aan de gestelde criteria voldoen, een aanvraag indienen voor de afgifte van de Interne Aanwijzing Leerwegondersteuning.

Een grote verandering in dit proces is dat het intelligentie criterium niet meer gehanteerd zal worden in de verwijzing naar het vmbo-basis/kader (lwoo). De leerachterstanden van de leerling, in combinatie met de sociaal emotionele ontwikkeling worden als leidend gezien voor de te bieden ondersteuning. Op basis hiervan zal het SWV 'Interne toewijzingen' afgeven. Het PO en ouders zullen hier in mindere mate bij betrokken worden. Daarnaast is de lwoo-aanwijzing in het vmbo-T afgeschaft. Leerlingen die voorheen aan de criteria van het lwoo voldeden, en de overstap maken naar het vmbo-t/mavo kunnen in de reguliere route van de VO-scholen mee voor het aanvragen van individuele extra onderwijsondersteuning.

Brochure leerlingen in beeld
In de brochure vindt u de volgende informatie.
Hoofdstuk 1 geeft een algemene uitleg omtrent passend onderwijs en de visie vanuit het SWV VO Delflanden.
Hoofdstuk 2 beschrijft de PO-VO-procedure zoals die voor alle leerlingen geldt (schooladvies, OKR, inschrijven op het VO, eindtoets enz.). Dit hoofdstuk is relevant voor alle groep 8 leerkrachten en intern begeleiders.
Hoofdstuk 3 omschrijft de PO-VO-procedure die gehanteerd wordt voor de leerlingen die extra zorg behoeven in het VO (praktijkonderwijs, extra ondersteuning, Voortgezet speciaal onderwijs). Dit hoofdstuk zal (voornamelijk) relevant zijn voor de intern begeleiders van de basisscholen.
Hoofdstuk 4 omschrijft de PO-VO-procedure voor het VO. Dit hoofdstuk zal relevant zijn voor de aannamecommissies en zorgcoördinatoren van de VO-scholen.

1. Passend onderwijs binnen SWVVO Delflanden 28.09

Het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Delflanden ziet goed onderwijs als de basis voor een passende ondersteuning. Passende ondersteuning kan worden geboden op de eigen school, op een andere reguliere school binnen het eigen samenwerkingsverband of in het voortgezet speciaal onderwijs. Centraal staan daarbij vragen als: wat heeft de leerling nodig, hoe kan de ondersteuning worden georganiseerd en wie zijn daarbij nodig? Ouders worden in de beantwoording van deze vragen nauw betrokken.

Om aan alle kinderen daadwerkelijk een goede onderwijsplek te kunnen bieden, werken de reguliere en de speciale scholen van voortgezet onderwijs in de regio nauw met elkaar samen. Zij stemmen de verschillende vormen van ondersteuning en de bekostiging daarvan met elkaar af.

Het wettelijk kader en de bestuurlijke visie zijn de basis voor de formulering van een tweeledige missie.
1. Een dekkend ondersteuningsaanbod voor alle leerlingen
2. Voor elke leerling een zo passend mogelijke onderwijsplek

Het samenwerkingsverband richt zich op een effectieve aanpak in verschillende niveaus van ondersteuning. Interventies worden zo snel en effectief mogelijk ingezet, passend bij de gesignaleerde problematiek volgens het principe: preventief waar mogelijk, extra (intensieve) ondersteuning als het moet en diepteondersteuning indien noodzakelijk.

1. <u>Basisondersteuning waar mogelijk</u>
   Alle scholen voor regulier voortgezet onderwijs binnen het samenwerkingsverband bieden minimaal dezelfde basisondersteuning. Dit wordt beschouwd als het reguliere basisaanbod van alle scholen van voortgezet regulier onderwijs in Delflanden. In het schoolondersteuningsprofiel staan de afspraken beschreven waar elke school binnen het samenwerkingsverband qua basisondersteuning aan moet voldoen, wat individuele schoollocaties aanvullend aanbieden in de basisondersteuning en wat de schoollocaties als extra ondersteuning kunnen aanbieden, in samenwerking met de kernpartners in onderwijs en zorg.

2. <u>Extra ondersteuning</u> waar nodig
   Als de basisondersteuning onvoldoende effectief is, kan extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband en/of de kernpartners in onderwijs en zorg de school worden binnen gehaald. Extra ondersteuning is een pakket aan handelingsgerichte ondersteuningsmogelijkheden, waarbij gekeken wordt naar aanpassingen in het hoe en veranderingen in het wat op basis van stimulerende en belemmerende factoren bij de leerling met specifieke onderwijs- en/of zorgbehoeften. Als de leerling geen passend onderwijs kan krijgen binnen de context van een reguliere setting, bestaat de mogelijkheid tot inzet van extra intensieve ondersteuning buiten de eigen stamschool in de bovenschoolse onderwijsvoorziening, onder verantwoordelijkheid van de stamschool. De leerling krijgt gedurende kortere of langere tijd onderwijs in een bovenschoolse voorziening. Er wordt voor de leerling een onderwijs- en zorgprogramma op maat opgezet, met als doel het maximaal haalbare te bereiken.

3. Diepteondersteuning waar moet
   Het speciaal onderwijs is er voor leerlingen die specialistische of zeer intensieve begeleiding nodig hebben, bijvoorbeeld omdat zij een handicap, chronische ziekte of stoornis hebben.
   Het samenwerkingsverband en de gemeenten hebben daarbij gezamenlijke verantwoordelijkheid voor leerlingen die onderwijs- en opvoedondersteuning nodig hebben en werken daarin samen zodat geen kind tussen wal en schip valt. De gemaakte afspraken over de inzet van de jeugdzorg, de jeugdgezondheidzorg en maatschappelijke ondersteuning in de basis-, extra (intensieve) en diepteondersteuning, tonen deze gezamenlijke verantwoordelijkheid.

2. PO: Procedure PO-VO Delflanden

Vanuit de visie van het samenwerkingsverband, de uitgangspunten van passend onderwijs en de vastgestelde bestuurlijke afspraken, kent de PO-VO-procedure een aantal doelstellingen:

- Een goed schooladvies voor iedere leerling uit het primair onderwijs die de overstap maakt naar het voortgezet onderwijs staat centraal
- Efficiënte en handelingsgerichte onderwijs- en zorgtoewijzing voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte
- Uniformiteit en transparantie in de aanmeldingsprocedure binnen het voortgezet onderwijs Delflanden

2.1. *Aanmelden zorgleerlingen*

Indien de leerkracht van groep 8 veronderstelt dat een leerling een doorgaande onderwijsondersteuning nodig heeft in het voortgezet onderwijs dienen deze leerlingen aangemeld te worden in de PO-VO-module van Onderwijstransparant. De PO-scholen kunnen hun mogelijke zorgleerlingen alleen maar aanmelden middels het digitale aanmeldformulier, dat is te vinden in de applicatie van OT onder het kopje ”zorgleerlingen – (aan)meldformulier”. Het aanmeldformulier geeft 5 opties voor het aanmelden van zorgleerlingen namelijk;

- een mogelijke verwijzing naar het Praktijkonderwijs
- twijfel rondom het uitstroomniveau (PrO of vmbo)
- een mogelijke extra ondersteuningsbehoefte binnen het reguliere VO (vmbo bl/kl met leerachterstanden (voormalige doelgroep lwoo))
- een mogelijke extra ondersteuningsbehoefte binnen het reguliere VO (mavo t/m vwo)
- een mogelijke verwijzing naar het Voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Aanmelden kan tot uiterlijk 19 oktober 2018. Wanneer de leerlingen aangemeld zijn in OT, zal contact opgenomen worden met de PO-school over de verder te belopen stappen. Verdere uitleg over de overstap van zorgleerlingen naar het VO is terug te vinden in hoofdstuk 3.

2.2. *Het basisschooladvies*

Volgens de Wet eindtoetsing po is het basisschooladvies leidend en bindend bij de toelating van schoolverlaters tot het VO. De PO-school baseert het advies op de leerprestaties van de afgelopen drie schooljaren, de aanleg en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling gedurende de basisschoolperiode (denk daarbij bijvoorbeeld aan motivatie, inzet, concentratie, huiswerkplanning en al dan niet ondersteunende thuissituatie). De PO-school geeft deze informatie door middels het onderwijskundig rapport (OKR). Voorafgaand aan het overdragen van het OKR aan een school van voortgezet onderwijs, wordt het advies besproken met de ouders/verzorgers en aan hen meegegeven d.m.v. het schooladviesformulier.

Binnen de regio Delflanden kunnen per schooljaar 2018-2019 de volgende basisschooladviezen worden afgegeven:

~ Praktijkonderwijs
~ VMBO BL
~ VMBO BL t/m VMBO KL
~ VMBO KL
~ VMBO KL t/m VMBO TL
~ VMBO TL
~ VMBO TL t/m HAVO
~ HAVO
~ HAVO t/m VWO
~ VWO
~ VSO (Voortgezet Speciaal onderwijs)

Bij een VSO-advies worden 3 verschillende zaken gevraagd;
- Advies ('VSO')
- VSO type (bijvoorbeeld VSO-cluster 4 INT)
- Niveau (bijvoorbeeld HAVO t/m VWO)

De adviezen 'Praktijkonderwijs' en 'VSO' zijn, in tegenstelling tot alle andere schooladviezen, geen bindende schooladviezen. Omdat de adviezen een indicatie van zorg geven, dient het Samenwerkingsverband altijd betrokken te worden bij het afgeven van deze adviezen.

Naast de bovenstaande onderwijsvormen kan een leerling doorstromen naar de Kopklas ('groep 9') of de Internationale Schakelklas (ISK). Dit zijn tijdelijke onderwijsvoorzieningen, waaruit een leerling kan doorstromen naar één van de bovengenoemde onderwijsniveaus. Wanneer een leerling eventueel door moet stromen naar de ISK of de Kopklas, dient de basisschool contact op te nemen met de betreffende contactpersonen.

Dit is voor de ISK Nicole Otter (n.otter@grotiuscollege.nl) en voor de Kopklas Anita Zegwaard/Fenny Keijzer (a.zegwaard@grotiuscollege.nl / f.keizer@grotiuscollege.nl).

Het lwoo advies kan per schooljaar 18-19 niet meer door de PO-school gegeven worden. Ook het vmbo GL (gemengde leerweg) advies is verwijderd uit de lijst van te kiezen adviezen vanwege het ontbreken van deze onderwijsvorm in het onderbouw van het vmbo.

2.2.1. *Plaatsingswijzer*

De Advies- en Plaatsingswijzer (hierna APW) is een nieuwe functionaliteit binnen Onderwijs Transparant die te gebruiken is voor het basisonderwijs. Het doel van de APW is om PO-scholen de mogelijkheid te geven hun basisschooladvies te toetsen aan de vaardigheidsniveaus van de domeinen uit het leerlingvolgsysteem. De APW dient als ondersteuning bij de advisering. Wanneer er twijfel bestaat over het te geven advies of als er een extra onderbouwing van het advies richting het VO nodig is, wordt aanbevolen om de APW te gebruiken.

Wanneer er sprake is van een leerling die didactisch binnen (meerdere) niveaus te plaatsen is, spreekt de APW van een 'toelichtingsprofiel'. Hiermee wordt duidelijk waarom er twijfel omtrent niveauadvies is en kan een PO-school aangeven waarom het ene advies passender is dan het andere.

De APW kan op twee manieren gebruikt worden; (1) intern zónder communicatie naar het VO, (2) ter onderbouwing van het advies mét communicatie naar het VO. Wanneer de APW op 'definitief' wordt gezet, wordt automatisch een bijlage toegevoegd in het Onderwijskundig Rapport (OKR). De APW zal dan inzichtelijk zijn voor de VO waar de leerling wordt aangemeld.

2.2.2. *Open dagen en het schooladviesformulier*

Tussen 26 januari en 9 februari organiseren de scholen voor voortgezet onderwijs in Delft en omliggende gemeenten zogenaamde “Open dagen”. Groep 8 leerlingen en ouders kunnen dan een kijkje nemen in de school, proeflessen volgen, gesprekken voeren met docenten en middelbare scholieren en de sfeer op de onderwijslocaties proeven. Na de open dagen kunnen de leerlingen zich inschrijven op de middelbare school/scholen van voorkeur. Dit zal zijn vanaf 9 februari. Op deze datum start ook de inschrijving middelbare scholen in de regio Haaglanden en Rotterdam.

Het is daarom van belang dat de PO-school uiterlijk **8 februari 2019** voor elke leerling die de overstap naar het voortgezet onderwijs gaat maken, het schooladviesformulier laat uitdraaien. Dit formulier wordt gegenereerd in OT. Op dit formulier staat, naast het (voorlopig) schooladvies, een uniek nummer vermeld dat bij de desbetreffende leerling hoort. Het schooladviesformulier wordt zowel door de ouders als de directie ondertekend. De ouders hebben dit schooladviesformulier nodig om hun kind te kunnen aanmelden op een van de scholen voor voortgezet onderwijs. Het voortgezet onderwijs heeft, na invoeren van het unieke nummer van de leerling, direct inzage in de basisgegevens van deze leerling.

2.3. *Het onderwijskundig rapport*

De PO-school stelt voor iedere schoolverlater een Onderwijskundig rapport (OKR) samen. Het OKR is een digitaal rapport dat door Onderwijs Transparant (OT) wordt gegenereerd uit de gegevens die door de PO-school worden ingevoerd. Via OT kan het OKR worden gelezen door de VO-school waar de leerling wordt aangemeld. Binnen een groot aantal regio’s wordt gebruik gemaakt van hetzelfde OKR. De overstap van leerlingen tussen regio’s wordt daarmee vergemakkelijkt.

In het OKR staat de informatie die voor de VO-school van belang is om besluiten te kunnen nemen over de toelating en de begeleiding van een leerling. De inhoud van een onderwijskundig rapport geeft de mentor en de zorgcoördinator in het voortgezet onderwijs een duidelijk beeld van de leerling die in zijn of haar klas komt. Hoe beter de school voor voortgezet onderwijs wordt geïnformeerd over elke individuele leerling, hoe beter de school het onderwijs op de specifieke leerling kan aanpassen. Hierdoor zullen er uiteindelijk minder leerlingen uitvallen of op een onderwijsniveau terechtkomen dat minder goed past.

Het OKR bevat onder andere de volgende gegevens en documenten:

~ NAW-gegevens van de leerling, de ouders en de school
~ Didactische gegevens uit het LVS en/of ander didactisch onderzoek
~ Informatie over de schoolloopbaan en de leerdomeinen
~ Informatie over de sociaal-emotionele ontwikkeling, het gedrag en de werkhouding
~ Het schooladviesformulier
~ Score op een eindtoets

Onderwijs Transparant heeft ter ondersteuning instructiefilmpjes gemaakt. Deze zijn voor iedereen toegankelijk en laten helder zien hoe het OKR ingevuld kan worden. Deze filmpjes zijn terug te vinden op onze website.

2.3.1. *Inzagerecht voor ouders*

De PO-school heeft een wettelijke verplichting om ouders actief te informeren over de inhoud van het OKR. Wanneer ouders het niet eens zijn met de inhoud van het OKR, gaat de PO-school met de ouders in gesprek. Indien er geen overeenstemming wordt bereikt, hoeft de PO-school het schooladvies en/of het OKR niet te wijzigen. Ouders hebben het recht om hun eigen visie schriftelijk vast te leggen. Deze dient dan door de PO-school als bijlage te worden toegevoegd aan het OKR. Een kopie van de visie wordt tevens opgenomen in het leerling dossier van de school.

2.3.2. *Overdracht van het onderwijskundig rapport*

Het is de eindverantwoordelijkheid van de directeur van de PO-school om het OKR zo volledig mogelijk en op tijd over te dragen naar het VO. De VO-school waarop de leerling is aangemeld, kan via PO-VO-OT toegang krijgen tot het OKR.

2.3.3. *Speciale doelgroepen/ zorgleerlingen*

Wanneer leerlingen het naar verwachting niet zullen redden met enkel de basisondersteuning die reguliere scholen bieden spreken we van zorgleerlingen. Onder deze zorgleerlingen vallen alle leerlingen die zijn toegewezen op extra- of diepteondersteuning op het VO. Dit betreft de leerlingen in de speciale doelgroepen die uitstromen naar:

- Praktijkonderwijs
- Vmbo basis/kader met leerachterstanden
- Extra ondersteuning in het VO (mavo t/m vwo)
- ISK
- VSO (cluster 3 en 4)

Het is belangrijk dat voor deze doelgroepen leerlingen zo veel mogelijk relevante informatie gedeeld wordt met het VO. Denk aan; een ontwikkelingsperspectief/groeidocument (OPP), intelligentieonderzoek en/of in kaart gebrachte ondersteuningsbehoeften van de leerling. Hierover meer in hoofdstuk 3.

2.4. *Aanmeldprocedure*

Ouders kunnen hun kind vanaf **9 februari 2019 tot uiterlijk 22 februari 2019** aanmelden op de VO-scholen binnen Delflanden. De VO-school waarop de leerling wordt aangemeld, dient het onderwijsniveau aan te bieden dat overeenkomt met het schooladvies. De leerling kan worden aangemeld door een wettelijk vertegenwoordiger met gebruik van:

- Het schooladviesformulier
- Het ondertekend aanmeldingsformulier van de VO-school

Het moment van aanmelden heeft geen invloed op de behandeling van de aanmelding of plaatsing van de leerling. De aanmeldingen tussen 9 februari en 22 februari van alle leerlingen worden behandeld als “gelijk binnen gekomen”.

2.4.1. *Aanmelden op meerdere scholen*

Sinds schooljaar 2017-2018 bestaat voor ouders en leerlingen de mogelijkheid om zich op meerdere VO-scholen aan te melden. Het is aan ouders hun kind in te schrijven op meerdere scholen als zij dat willen.

De plaatsings- en eventuele lotingsprocedure van de scholen zijn terug te vinden op de desbetreffende websites van de VO-scholen.

2.4.2. *Behandelperiode VO*

Na 22 februari 2019 neemt de VO-school op basis van het schooladvies en de inhoud van het onderwijskundig rapport een beslissing over de toelaatbaarheid van de leerling en bepaalt in welke brugklas de leerling wordt geplaatst.

Indien de VO-school vindt dat meer aanvullende onderwijskundige informatie nodig is vanuit de PO-school of wanneer wordt getwijfeld of alsnog inzet van extra ondersteuning noodzakelijk is, wordt contact opgenomen met de verwijzende school. Indien noodzakelijk wordt de PO-school uitgenodigd voor een warm overdrachtsgesprek. Zo nodig kan op verzoek van de VO-school een begeleider passend onderwijs of een gedragsdeskundige van het Samenwerkingsverband VO Delflanden aanschuiven bij warme overdrachtsgesprekken.
Ter verwerking wordt uiteindelijk een van de onderstaande behandelbesluiten in Onderwijs Transparant genomen door de VO-school:

~ Toelaatbaar
~ Afgewezen
~ Teruggetrokken

2.5. *Eindtoetsen*

Een PO-school is verplicht om naast het schooladvies een resultaat van een onafhankelijk toetsgegeven over te dragen, d.m.v. een eindtoets, die de vakgebieden rekenen en taal toetst aan de hand van de referentieniveaus. Daarnaast kan de toets facultatief ook andere kennis en vaardigheden in kaart brengen, bijvoorbeeld op het gebied van wereldoriëntatie. De toets wordt beschouwd als een controle op het reeds gevormde schooladvies.

2.5.1. *Verplichte eindtoets*

De PO school kiest één eindtoets voor al haar basisschoolverlaters. Er zijn zes eindtoetsen toegestaan:

~ Centrale eindtoets van het College voor Toetsen en Examens (CvTE)
~ ROUTE 8 van A-VISION B.V.;
~ IEP (ICE Eindtoets Primair Onderwijs) van bureau ICE.
~ AMN Eindtoets
~ DIA
~ CESAN (schooljaar 17-18 niet afgenomen)

De volgende groepen leerlingen hoeven geen eindtoets te maken (het mag wel):

- Leerlingen met een IQ lager dan 75.
- Meervoudig gehandicapte leerlingen die vanwege hun handicap moeilijk leren.
- Leerlingen die minder dan 4 jaar in Nederland zijn en het Nederlands nog niet voldoende beheersen.

De school beslist, na overleg met de ouders, of deze leerlingen wel of niet meedoen aan de eindtoets. Wordt de leerling hiervan vrijgesteld, dan legt de school de onderbouwing van deze beslissing vast in de eigen administratie voor het geval de inspectie daar om vraagt.

De uitslagen van de eindtoetsen dienen **uiterlijk 31 mei 2019** geregistreerd worden in OT.

2.5.2. *Heroverweging eindadviezen n.a.v. eindtoets*

Leerlingen worden op basis van hun schooladvies tot het VO toegelaten. De uitslag van de eindtoets wordt veelal pas na het bericht van toelating op het VO bekend gemaakt (eind mei). Wanneer een leerling op een eindtoets lager scoort dan verwacht, wordt het schooladvies niet naar beneden toe aangepast. Scoort de leerling hoger dan verwacht, dan is de PO-school verplicht het schooladvies te heroverwegen. Indien een heroverweging van het advies leidt tot een herzien advies (ophoging), dient dit te worden geregistreerd in Onderwijs Transparant in het 'Eindtoetsformulier'. Het voortgezet onderwijs gebruikt het Eindtoetsformulier als eenduidige procedure om de opgehoogde adviezen bij te houden en te registreren.
De uitslagen van de eindtoetsen en eventuele herziene adviezen dienen **uiterlijk 31 mei 2019** geregistreerd worden in OT.

2.6. *Melden niet geplaatste leerlingen*

De scholen van voortgezet (speciaal) onderwijs binnen SWV VO Delflanden 28.09 zijn er gezamenlijk verantwoordelijk voor dat alle leerlingen binnen de gemeentegrenzen Delft, Midden Delfland en Pijnacker-Nootdorp ook daadwerkelijk een onderwijsplaats krijgen aangeboden.

Het kan echter voorkomen dat er problemen zijn met de aanmelding/plaatsing van een schoolverlater op het V(S)O. De PO-school blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de uiteindelijke plaatsing van een leerling, maar kan hierbij ondersteund worden door het Loket Passend Onderwijs SWV VO Delflanden, Passend Primair Onderwijs Delflanden (PPO) en/of de leerplicht. Is een leerling in de maand **juni 2019** nog niet geplaatst, dan dient de PO-school hierover contact op te nemen met het Loket Passend Onderwijs van het SWV VO Delflanden 28.09.

3. PO: Procedure extra ondersteuning in het reguliere VO (zorgleerlingen)

3.1. *Verwijzing naar het Praktijkonderwijs*

Het Praktijkonderwijs kan alleen een onderwijsplek bieden, wanneer de leerling voldoet aan de wettelijk vastgestelde indicatiecriteria voor Praktijkonderwijs en op basis daarvan een toelaatbaarheidsverklaring PrO hebben ontvangen. Bij het verzamelen van de gegevens staan daarom de volgende indicatiecriteria centraal:

- Het leerrendement; leerachterstanden van 50% of meer op twee domeinen, waarvan minimaal één begrijpend lezen of rekenen
- Het intelligentiequotiënt; IQ tussen 55 en 75-80, tussen 75 en 80 kan gekozen worden voor PrO of vmbo)
- Indien van toepassing, een gevalideerde beoordeling van de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gedrag van de leerling.

3.1.1. *Bovenschoolse toetsprocedure*

In de bovenschoolse toetsprocedure genereert het PO, indien nodig met ondersteuning van het Samenwerkingsverband VO, de benodigde gegevens voor de overdracht naar het praktijkonderwijs. Voor de toelating tot het praktijkonderwijs zijn adaptieve toetsgegevens èn een geldig IQ-onderzoek vereist. Om deze gegevens te verzamelen, wordt de leerling via het (aan)meldformulier aangemeld in Onderwijs Transparant met de aanmeldreden '**mogelijke verwijzing naar het praktijkonderwijs (PrO)** '.

3.1.1.1. Leerrendement; adaptief getoetst

Het leerrendement van leerlingen die mogelijk worden verwezen het praktijkonderwijs kan worden vastgesteld door leerlingen te toetsen op de domeinen technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen. Alle toetsen moeten zijn afgenomen in het huidige schooljaar en om de daadwerkelijke leervorderingen en het leerrendement te kunnen bepalen, dient er adaptief te zijn getoetst.

Bij adaptief toetsen maakt de PO-school een inschatting van het niveau waarop de leerling getoetst moet worden, bijvoorbeeld door te kijken op welk niveau het kind in de klas werkt of naar de score die behaald is op de laatste toets. Indien de uitslag van de gekozen toets 10 of meer DLE punten lager uitvalt ten opzichte van de DLE-norm, dan dient er terug getoetst (toets uit eerder leerjaar) te worden.

Voor verwijzing naar het praktijkonderwijs wordt de expliciete voorkeur uitgesproken om de leerling te toetsen door middel van passende niveautoetsen uit het eigen volgsysteem (bijvoorbeeld CITO). Voor een leerling met een DLE (didactisch leeftijdsequivalent) van 28 is het bijvoorbeeld passender om een groep 6 toets af te nemen, dan een groep 8 toets. Ook het drempelonderzoek lijkt niet de meest passende toets voor de gemiddelde praktijkschool-leerling gezien het niveau van de toets (groep 6, 7 en 8).

3.1.1.2. Het Intelligentiequotiënt: Een capaciteitenonderzoek

Bij het vaststellen van de capaciteiten kan gebruik worden gemaakt van verschillende IQ-toetsen. Afhankelijk de leerling, zal gebruik worden gemaakt van de WISC V (korte versie) of de SON-R. De SON-R wordt afgenomen bij leerlingen die korter dan 2 jaar in Nederland zijn. Na aanmelding in Onderwijs Transparant wordt contact opgenomen met de PO-school (met de SBO-scholen zijn andere afspraken gemaakt).

Bij afname van een capaciteitenonderzoek dienen de PO-scholen ervoor te zorgen dat het door de ouders ondertekende toestemmingsformulier aanwezig is op de locatie waar het onderzoek wordt afgenomen. Het toestemmingsformulier is terug te vinden op de website van het samenwerkingsverband.

3.1.1.3. Sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag: vragenlijsten S-E:

Indien gewenst kan de PO-school verzoeken tot het (extra) in kaart brengen van ondersteuningsbehoeften op sociaal emotioneel gebied. Dit kan met behulp van sociaal-emotionele vragenlijsten. Het type vragenlijst is afhankelijk van het type problematiek dat de leerling ervaart. Graag contact opnemen met het samenwerkingsverband om de mogelijkheden te bespreken.

3.2. *Verwijzing naar vmbo Basis/Kader met leerachterstanden*

Per schooljaar 18-19 worden er binnen de regio Delflanden geen lwoo beschikkingen meer afgegeven volgens de landelijke criteria. Er is gekozen voor opting out, wat inhoud dat het samenwerkingsverband zelf de criteria, duur en invulling van de voormalige lwoo mag inkleuren.
Het samenwerkingsverband blijft wel budget voor extra begeleiding binnen het vmbo-basis/kader beschikbaar stellen. De vmbo-scholen krijgen daarom interne (lwoo) toewijzingen om de leerlingen met leerachterstanden in beeld te houden. De leerachterstanden van de leerling, in combinatie met de sociaal emotionele ontwikkeling worden als leidend gezien in het VO voor de te bieden ondersteuning. Het basisonderwijs wordt daarom gevraagd om voor bepaalde groepen leerlingen informatie aan te leveren aan het VO.

Dit betreft de volgende doelgroepen;

1	**2**	**3**
Leerlingen die: -Tussen 25 en 50% leerachterstand bij begrijpend lezen hebben èn - Tussen 25 en 50% leerachterstand bij rekenen hebben	Leerlingen die - Korter dan 4 jaar in Nederland zijn èn - Tussen 25 en 50% leerachterstand hebben op minimaal 2 domeinen (waarvan minimaal één bij begrijpend lezen of rekenen)	Leerlingen die: - Leerachterstand van 50% of meer bij begrijpend lezen óf rekenen èn - Sprake van (vastgesteld = 2 jaar geldig) of vermoeden van SEM-problematiek.

3.2.1. Bovenschoolse toetsprocedure

In de bovenschoolse toetsprocedure genereert het PO, indien nodig met ondersteuning van het Samenwerkingsverband VO, de benodigde gegevens voor de overdracht naar het vmbo. Omdat het lwoo een andere inkleuring krijgt binnen Delflanden, wordt voor deze doelgroep geen

standaard capaciteitenonderzoek meer afgenomen of vereist. Het VO verzoekt de PO-school adaptieve toetsgegevens aan te leveren en bij leerlingen met specifieke problematiek een gedragsvragenlijst voor de overstap naar het vmbo.
Om deze gegevens te verzamelen, wordt de leerling via het (aan)meldformulier aangemeld in Onderwijs Transparant met de aanmeldreden '**mogelijk extra ondersteuningsbehoefte binnen het reguliere VO (VMBO BL en VMBO KL met leerachterstanden)** '.

3.2.1.1. Leerrendement

Het leerrendement van leerlingen die worden verwezen naar vmbo basis/kader (met leerachterstanden) kan worden vastgesteld door leerlingen te toetsen op de domeinen technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen. Alle toetsen moeten zijn afgenomen in het huidige schooljaar en om de daadwerkelijke leervorderingen en het leerrendement te kunnen bepalen, dient er adaptief te zijn getoetst.
Voor de verwijzing naar het vmbo basis/kader (met leerachterstanden) kunnen de leerlingen getoetst worden met een van passende niveautoetsen uit het eigen volgsysteem (bijvoorbeeld CITO), of het drempelonderzoek. Indien de PO-school voor eind januari 2019 niet in staat is om adaptieve toetsen af te nemen bij te leerling, kan gebruik gemaakt worden van het drempelonderzoek.

3.2.1.2. Sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag: vragenlijsten

Indien gewenst kan de PO-school verzoeken tot het (extra) in kaart brengen van ondersteuningsbehoeften op sociaal emotioneel gebied. Dit kan met behulp van sociaal-emotionele vragenlijsten. Het type vragenlijst is afhankelijk van het type problematiek dat de leerling ervaart. Graag contact opnemen met het samenwerkingsverband om de mogelijkheden te bespreken

Bij leerlingen die de overstap maken van het basisonderwijs naar het vmbo-basis/kader met leerachterstanden waarbij sprake is van een leerachterstand van 50% of meer bij begrijpend lezen óf rekenen, wordt een SEM-vragenlijst afgenomen. Dit zal standaard de DVL (docentenvragenlijst) en/of de LVL (leerlingvragenlijst) zijn van A-vison.
Het samenwerkingsverband zal de PO-school een digitale link toesturen, met het verzoek de vragenlijst in te vullen. De verwerking van de vragenlijst zal terug te vinden zijn in Onderwijs Transparant.

3.3. *Verwijzing naar Praktijkonderwijs òf vmbo-basis*

Soms is begin groep 8 nog onduidelijk of een leerling gaat uitstromen naar het praktijkonderwijs of het vmbo. Een stukje onderzoek door middel van didactische toetsen en een capaciteiten onderzoek kan helpend zijn in de keuze tussen de twee onderwijsvormen. Nadat de gegevens verzameld zijn in de bovenschoolse toetsprocedure geeft het SWV een pré-advies af ten behoeve van het voortgezet onderwijs

welke ondersteuningsvorm het best passend is voor de leerling (VMBO BBL met ondersteuning, Verlengde onderbouw PrO/VMBO of Praktijkonderwijs).

3.3.1. *Bovenschoolse toetsprocedure*

In de bovenschoolse toetsprocedure genereert het PO, indien nodig met ondersteuning van het Samenwerkingsverband VO, de benodigde gegevens voor de overdracht naar het

praktijkonderwijs dan wel het vmbo. Voor de toelating tot het praktijkonderwijs zijn adaptieve toetsgegevens èn een geldig IQ-onderzoek vereist. Om deze gegevens te verzamelen, wordt de leerling via het (aan)meldformulier aangemeld in Onderwijs Transparant met de aanmeldreden '**twijfel rondom uitstroomniveau (PrO of VMBO)** '.

3.3.1.1. Leerrendement

Het leerrendement van leerlingen die worden verwezen het praktijkonderwijs of het vmbo (basis/kader) kan worden vastgesteld door leerlingen te toetsen op de domeinen technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen. Alle toetsen moeten zijn afgenomen in het huidige schooljaar en om de daadwerkelijke leervorderingen en het leerrendement te kunnen bepalen, dient er adaptief te zijn getoetst.
Voor verwijzing naar het praktijkonderwijs of vmbo basis/kader kunnen de leerlingen getoetst worden met een van passende niveautoetsen uit het eigen volgsysteem (bijvoorbeeld CITO), of het drempelonderzoek. Indien de PO-school voor eind januari 2019 niet in staat is om adaptieve toetsen af te nemen bij te leerling, kan gebruik gemaakt worden van het drempelonderzoek. Houdt er rekening mee dat, bij afname van het drempelonderzoek, de leerling ongeveer een DLE van 30 moet hebben.

3.3.1.2. Het Intelligentiequotiënt: Een capaciteitenonderzoek

Bij het vaststellen van de capaciteiten bij twijfel rondom het niveau (PrO of vmbo), wordt de groepsgewijze NIO afgenomen. De PO-scholen kunnen leerlingen inschrijven de NIO op testdata die aangeleverd worden door het samenwerkingsverband.
Indien er redenen zijn om een leerling individueel te laten toetsen, graag contact opnemen met het samenwerkingsverband.

Bij afname van een capaciteitenonderzoek dienen de PO-scholen ervoor te zorgen dat het door de ouders ondertekende toestemmingsformulier aanwezig is op de locatie waar het onderzoek wordt afgenomen. Het toestemmingsformulier is terug te vinden op de website van het samenwerkingsverband.

3.3.1.3. Sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag: vragenlijsten S-E:

Bij leerlingen die de overstap maken en de uitstroom PrO of vmbo nog onduidelijk is, wordt een SEM-vragenlijst afgenomen. Dit zal standaard de DVL (docentenvragenlijst) en/of de LVL (leerlingvragenlijst) zijn van A-vison. Het samenwerkingsverband zal de PO-school een digitale link toesturen, met het verzoek de vragenlijst in te vullen. De verwerking van de vragenlijst zal terug te vinden zijn in Onderwijs Transparant.

3.4. *Extra ondersteuning in het regulier VO (mavo, havo, vwo)*

De PO-scholen brengen de leerlingen in kaart die in het VO (vermoedelijk) extra ondersteuning nodig zullen hebben. Het gaat hier dan om leerlingen die binnen de reguliere setting van het onderwijs kunnen functioneren, mits daar extra ondersteuning wordt ingezet. Te denken valt aan die leerlingen waarvoor de PO-school zelf in ieder geval in het laatste jaar van de basisonderwijs ook een handelingsplan of een ontwikkelingsperspectiefplan hebben opgesteld. De veronderstelling is dat de ondersteuning ook door moet lopen in het voortgezet onderwijs. Dit kan gaan om leerlingen met sociaal emotionele problematiek, concentratieproblematiek of een fysieke beperking maar ook bijvoorbeeld hoogbegaafde leerlingen met een onderwijsbehoefte.

Deze leerlingen kunnen via het (aan)meldformulier aangemeld in Onderwijs Transparant met de aanmeldreden '**mogelijke extra ondersteuning binnen het reguliere VO (VMBO-T t/m VWO)** '.

Na aanmelding neemt het samenwerkingsverband contact op met de aanmeldende PO-school om te bespreken wat de meest wenselijke vervolgstappen zijn. Dit kan per leerling verschillend zijn. Mogelijke vervolgstappen zijn;
- In gesprek met ouders en leerling
- Het in kaart brengen van sterktes, zwaktes en ondersteuningsbehoeften van de leerling
- Observatie in de klas
- Afname gedragsvragenlijsten

3.5. *Overstap vanuit PO /SBO naar VSO*

De PO-scholen brengen de leerlingen in kaart die in het VO (vermoedelijk) het beste tot hun recht komen in het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO). Deze leerlingen kunnen via het (aan)meldformulier aangemeld in Onderwijs Transparant met de aanmeldreden '**mogelijke verwijzing naar VSO**'. Na aanmelding neemt het samenwerkingsverband contact op met de aanmeldende PO-school om te bespreken wat de vervolgstappen zijn. Het samenwerkingsverband zal de PO-school helpen met het opbouwen van het dossier t.b.v. een eventuele aanvraag van een TLV (toelaatbaarheidsverklaring) voor het speciaal onderwijs.

3.5.1. *Verwijzing naar het VSO*

Het speciaal onderwijs bestaat uit 4 clusters:
- Cluster 1: blinde, slechtziende kinderen
- Cluster 2: dove, slechthorende kinderen
- Cluster 3: motorisch gehandicapte, verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke kinderen
- Cluster 4: kinderen met stoornissen en gedragsproblemen

De cluster 3 en 4 scholen vallen onder het samenwerkingsverband. Voor verwijzingen naar VSO cluster 1 of 2, wordt verwezen naar de landelijke clusterverenigingen.

Bij de verwijzing naar cluster 3 of 4 dient het samenwerkingsverband altijd betrokken te worden. Aanmelden bij een VSO-school mag vanaf oktober van het voorgaande schooljaar (groep 8). Geadviseerd wordt om dit verwijzingstraject ook ruim op tijd met ouders op te starten, zodat ook deze kwetsbare doelgroep op tijd weet naar welke school het volgend schooljaar toegaat.

De indicatoren en benodigde onderzoeksgegevens voor cluster 3 en 4 onderwijs zijn gezamenlijk opgesteld met de regio's Haaglanden, Zoetermeer en Westland.

3.5.2. *Cluster 3*

Verwijzingen naar cluster 3 onderwijs vanuit het reguliere basisonderwijs / SBO komt weinig voor. De verwijzing waar SBO-scholen mogelijk mee te maken krijgen zijn verwijzingen naar cluster 3 ZML (Zeer moeilijk lerend). De overige types VSO cluster 3 worden hier buiten beschouwing gelaten.

Leerlingen die de overstap maken van het SBO naar VSO cluster 3 hebben het volgende profiel;

- IQ lager dan 55
- IQ tussen 55 en 70, in combinatie met laag leerrendement; DLE's onder 10 einde basisschoolperiode
- Ondersteuningsbehoeften op (één van) de volgende gebieden;
    - <u>Praktische en sociale zelfredzaamheid</u>; zeer grote ondersteuningsbehoefte bij praktische handelingen of in de omgang met anderen.
    - <u>Voorwaarden om te leren</u>; structurele behoefte aan ondersteuning om te kunnen leren, aanpassing van lesmateriaal en specialistische kennis van het docententeam.
    - <u>Emoties en persoonskenmerken</u>; zeer grote ondersteuningsbehoefte op het gebied van emotieregulatie en persoonskenmerken.
    - <u>Integrale ondersteuning</u>; onderwijsbehoefte is (structureel) verweven met een zorgbehoefte.

Het basisonderwijs dient de volgende informatie aan te leveren bij een verwijzing naar het Cluster 3 onderwijs;

- Een recent capaciteitenonderzoek (<2 jaar) en/of medische verklaring
- Didactische en gedragsmatige voortgangsrapportage (OPP).

Indien aanwezig;

- Psychodiagnostische rapportage waaruit blijkt dat er sprake is van geringe sociale redzaamheid
- Rapportagegegevens waaruit blijkt dat er sprake is van psychologische, psychiatrische of (para)medische hulpverlening.

3.5.3. Cluster 4

Verwijzingen naar cluster 4 onderwijs vanuit het reguliere basisonderwijs / SBO komen geregeld voor. Dit zijn veelal de leerlingen die in het basisonderwijs extra ondersteuning vanuit PPO Delflanden hebben gekregen, gericht op sociaal emotionele problematiek. Het wegvallen van een vaste docent in een vast lokaal in een verhoudingsgewijs kleine basisschool is vaak een te grote stap voor deze leerlingen. Er blijft een kleine, gestructureerde omgeving nodig met gespecialiseerde kennis.

Leerlingen die de overstap maken van het reguliere basisonderwijs/ SBO naar het cluster 4 hebben het volgende profiel;

- Er is sprake van ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek, waarbij mogelijk de veiligheid van het kind of diens omgeving in gevaar wordt gebracht.

- Extra onderwijs- en zorgbehoeften op de volgende vlakken;
    - Emoties en persoonskenmerken; grote ondersteuningsbehoefte op het gebied van emotieregulatie en persoonskenmerken, voortdurende individuele aandacht behoevend op het gebied van gedrag, behoefte aan specialistische begeleiding.
    - Omgaan met anderen; de leerling vraagt om voortdurende ondersteuning in de omgang met anderen.
    - Voorwaarden om te kunnen leren; de leerling vraagt voortdurend individuele aandacht van de docent, de leerling heeft structureel behoefte aan een prikkelarme omgeving met veel veiligheid, structuur en consequent handelen van de omgeving.
    - Didactische begeleiding; structurele behoefte aan aangepast lesmateriaal/ aangepaste lesstof.
    - Integrale onderwijs- en zorgbehoeften; zowel in het onderwijs als in de thuissituatie/vrijetijdsbesteding een duidelijke ondersteuningsbehoefte ten aanzien van zijn/haar sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedrag.

Het basisonderwijs dient de volgende informatie aan te leveren bij een verwijzing naar het Cluster 4 onderwijs;

- Onderzoeksgegevens die de kenmerken van het kind en de aanvraag van een TLV cluster 4 onderbouwen.
- Een recent geëvalueerd ontwikkelingsperspectief (OPP)
- Een pré-advies vanuit het samenwerkingsverband
- Het onderwijskundig rapport (OKR)

4. VO: Procedure PO-VO Delflanden

4.1. *Toekomstige leerlingen*

Leerlingen uit groep 8 van het basisonderwijs kunnen zich vanaf **9 februari** inschrijven op de VO-scholen. Dit doen ze d.m.v. een aanmeldformulier en het adviesblad met unieke code. Wanneer deze unieke code wordt ingevuld in POVO VO module van Onderwijs Transparant, kan de VO-school de NAW-gegevens en de overige relevante gegevens van de leerling inzien.

Alle basisscholen dienen voor **22 februari 2019** het Onderwijskundig rapport beschikbaar te stellen van hun leerlingen die de overstap maken. In het OKR staat de meest belangrijke (onderwijskundige) informatie van de leerling omschreven. Onderwijs Transparant heeft, ter informatie, een kleine presentatie beschikbaar gesteld. Deze is terug te vinden op onze website.

Leerlingen kunnen zich bij de VO-school aanmelden tot **22 februari 2019**. Na 22 februari kan de school beginnen met het nemen van toelatingsbesluiten (in OT). Dit kan na het binnenkrijgen van het aanmeldformulier, het adviesblad, het OKR en eventuele relevante bijlagen. Indien nog niet alle relevante informatie is gedeeld met de VO-school, dient deze de gegevens bij de verwijzende PO-school op te vragen.

Op **4 april 2019** wordt 'bericht van plaatsing' gedeeld met de ouders van de aangemelde leerlingen. I.v.m. de mogelijk tot aanmelden op meerdere scholen, kan het zijn dat leerlingen meerdere positieve berichten van toelating krijgen. Het is de verantwoordelijkheid van ouders om kenbaar te maken welke school de leerling uiteindelijk kiest.

In de periode mei maken (bijna) alle leerlingen een van de 6 toegestane eindtoetsen. De eindtoets kan leiden tot een herzien (verhoogd) basisschooladvies. Het PO wordt gevraagd deze herzieningen te verwerken in OT middels het 'eindtoetsformulier PO'. Enkel deze formulieren worden gezien als officiële herziening van het advies. Het basisonderwijs wordt gevraagd deze formulieren uiterlijk **31 mei 2019** te verwerken. Het VO kan deze formulieren inzien in de POVO VO module van OT.
Het VO kan deze herzieningen vervolgens verwerken met het 'eindtoetsformulier VO'.
Deze laatste verwerkingen dienen uiterlijk **14 juni 2019** gecommuniceerd te worden naar ouders.

4.2. *Praktijkonderwijs*

Praktijkonderwijs is bedoeld leerlingen die niet in staat zijn een vmbo-diploma te behalen, mede gerelateerd aan leerachterstanden van 3 jaar of meer in combinatie met een beperkte intelligentie en eventueel sociaal emotionele beperkingen. In het praktijkonderwijs wordt er structureel met kleine groepen gewerkt en in de meeste gevallen verzorgt de mentor de theorielessen zoals rekenen, Nederlandse taal, Engelse taal, cultuur en maatschappij en sociaal -emotionele vorming.

Het praktijkonderwijs kent de volgende toelatingscriteria:

- Het IQ van de praktijkschool leerling ligt tussen 55 en 80;
- De leerling heeft een leerachterstand van drie jaar (50% leerachterstand) of meer op twee van de volgende domeinen: inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen, spellen, waarvan één van de domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen moet zijn.'

4.2.1. Gegevens vanuit het PO

Na aanmelding op een praktijkschool, gaat deze na of de aangeleverde gegevens van de leerling compleet zijn. In het dossier dient de volgende informatie te staan;

- Adaptieve toetsgegevens om de daadwerkelijke leervorderingen en het leerrendement te kunnen bepalen. Als de toets uitslag van de leerling meer dan 10 DLE-punten van de gekozen toetsversie af ligt, moet in ieder geval worden terug getoetst. Alle toetsen moeten zijn afgenomen in het laatste basisschooljaar (groep 8
- Recente IQ-gegevens, afgenomen < 2jaar. Het capaciteitenonderzoek dient te zijn ondertekend door een psycholoog of orthopedagoog met diagnostiekaantekening.
- Het OKR, adviesblad vanuit het PO
- Pré-advies vanuit het samenwerkingsverband.

Indien dit niet volledig aanwezig is, dient de Praktijkschool de gegevens bij de verwijzende PO-school op te vragen.

4.2.2. Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring

Wanneer het dossier compleet is kan de praktijkschool een Toelaatbaarheidsverklaring PrO (TLV PrO) aanvragen bij het samenwerkingsverband. Ouders dienen hierdoor toestemming te geven. Na de afgifte van de TLV PrO door het samenwerkingsverband kan de praktijkschool de gegevens doorgeven aan BRON

4.3. *Vmbo Basis/Kader met leerachterstanden*

Met de keuze voor opting out, heeft het samenwerkingsverband in samenspraak met de vmbo-scholen gekozen voor andere criteria t.b.v. de afgifte van (interne) lwoo toewijzingen. De leerachterstanden van de leerlingen worden, in samenhang met de sociaal emotionele ontwikkeling, gezien als de belangrijkste indicatoren/voorspellers in het voortgezet onderwijs. Het IQ-criterium (IQ<90) is komen te vervallen. De vmbo-scholen mogen een 'interne toewijzing lwoo' aanvragen indien een leerling binnen een van volgende groepen valt;

1	**2**	**3**
Leerlingen die: -Tussen 25 en 50% leerachterstand bij begrijpend lezen hebben èn - Tussen 25 en 50% leerachterstand bij rekenen hebben	Leerlingen die - Korter dan 4 jaar in Nederland zijn èn - Tussen 25 en 50% leerachterstand hebben op minimaal 2 domeinen (waarvan minimaal één bij begrijpend lezen of rekenen)	Leerlingen die: - Leerachterstand van 50% of meer bij begrijpend lezen óf rekenen èn - Sprake van (vastgesteld = 2 jaar geldig) of vermoeden van SEM-problematiek.

4.4.1. Gegevens vanuit het PO

Na aanmelding op een vmbo-school, gaat deze na of de aangeleverde gegevens van de leerling compleet zijn. In het dossier dient de volgende informatie te staan;

- Adaptieve toetsgegevens om de daadwerkelijke leervorderingen en het leerrendement te kunnen bepalen. Als de toets uitslag van de leerling meer dan 10 DLE-punten van de gekozen toetsversie af ligt, moet in ieder geval worden terug getoetst. Alle toetsen moeten zijn afgenomen in het laatste basisschooljaar (groep 8).

- Het OKR en adviesblad vanuit het PO
- Pré-advies vanuit het samenwerkingsverband.

Indien dit niet volledig aanwezig is, dient de vmbo-school de gegevens bij de verwijzende PO-school op te vragen.

4.4.2. Aanvraag interne toewijzing lwoo

Wanneer het dossier compleet is kan de vmbo-school een interne toewijzing lwoo aanvragen bij het samenwerkingsverband. Na afgifte van de interne toewijzing, is het proces afgerond.
Let op; de interne toewijzing hoeft niet gecommuniceerd te worden naar BRON, maar wordt geregeld volgens de afspraken rondom opting out.

4.4. *Regulier VO met extra ondersteuning*

De PO-scholen brengen de leerlingen in kaart die in het VO (vermoedelijk) extra ondersteuning nodig zullen hebben. Het gaat hier dan om leerlingen die binnen de reguliere setting van het onderwijs kunnen functioneren, mits daar extra ondersteuning wordt ingezet.
Het samenwerkingsverband vraagt het PO gegevens in te zamelen en te delen met het VO, of helpt de PO school met het genereren van onderbouwende informatie (gesprek met ouder en leerling, observatie, gedragsvragenlijst enz.).

De VO-school dient een inschatting te maken of de beschreven ondersteuningsvraag te realiseren is binnen de basisondersteuning of dat er inderdaad extra ondersteuning ingezet dient te worden.
Wanneer extra ondersteuning vereist is, neemt de zorgcoördinator van de VO-school contact op met de (aan de VO-school verbonden) gedragswetenschapper van het samenwerkingsverband. In gesprek met ouders, leerling, VO-school en gedragswetenschapper worden concrete afspraken gemaakt over de te bieden ondersteuning.

Indien nog onvoldoende duidelijk blijft welke ondersteuning noodzakelijk is, kan de begeleider passend onderwijs (BPO'er) ter ondersteuning worden ingezet in de eerste weken/maanden op het VO.

Samenwerkingsverband
VO Delflanden 28.09